

REVIEW

FRACINE LORIMER

EN VANSKELIG MAND

Australiens urbefolkningspolitik

TIM ROWSE: *Obliged to be Difficult. Nugget Coombs' Legacy in Indigenous Affairs.* Cambridge: Cambridge University Press 2000. 254 sider. ISBN 0 521 77353 9 (hb). Pris: 40 £/\$ 64.95. ISBN 0 521 77410 1 (pb). Pris: 14.95 £ /\$ 24.95.

Nugget Coombs regnes som nøglepersonen i udformningen af Australiens politik over for landets indfødte befolkninger. Som den vigtigste rådgiver for hele syv premierministre lykkedes det ham at forene hensynet til nationens økonomiske vækst med en dybt engageret bestræbelse på at opnå social og politisk ligestilling for de indfødte australiere. Coombs havde en ph.d.-grad fra London School of Economics og blev ansat i Australian Commonwealth Bank i 1935. Fra 1949 til 1968 styrede han Australiens Centralbank, og fra denne position gennemførte han en række keynesianske økonomiske reformer, som man i Australien er enige om spillede en stor rolle for landets velstand i efterkrigstiden (Rowse 2002). Som tiden gik, påtog Coombs sig imidlertid i stigende grad rollen som fortaler for lovreformer til fordel for de indfødte australiere. Dette engagement, som kørte parallelt med andre initiativer, der skulle stimulere udvikling inden for uddannelse, kunst og miljø, førte til, at Coombs blev involveret i en kampagne for en traktat mellem de indfødte og de hvide australiere. Det blev ham, som i 1973 lagde strukturen for arbejdet i Kommissionen for Indfødtes Jordrettigheder, ligesom han sørgede for, at begrebet „selvbestemmelse“ blev sat i stedet for „assimilation“, og endelig bakkede han op om oprettelsen af små indfødte korporationer, som fik økonomiske midler til at varetage en lang række serviceydelser i lokalsamfundene. Ved begravelsen efter Coombs' død 29. oktober 1997 blev hans aske spredt ud over Yirrkala i det nordøstlige Arnhemland under en hellig ceremoni, som aldrig før var blevet holdt for en hvid person. Det skete som en påmindelse om hans lobbyarbejde gennem mere end 40 år til fordel for de indfødte australieres ligestilling.

Tim Rowses nye bog udforsker Nugget Coombs' bidrag til den australske regerings politik over for landets indfødte folk fra 1967 til 1996. Studiet er det seneste i en serie af Rowse-studier i regeringens engagement i den australske urbefolknings anliggender, som omfatter *After Mabo* (1993) og *White Flour, White Power: From Rations to Citizen-ship in Central Australia* (1998), og er en del af en større igangværende undersøgelse af hele Coombs' karriere. Bogen dokumenterer bestræbelserne hos „en mand med liberale og humanistiske sympatier [...] vant til at udøve magt og at omgås andre, som udøvede

den“ (s. 4) i et projekt, der medierede mellem urbefolkningens og regeringens dags-ordener. Da den er rig på detaljer omkring de politiske spil bag den officielle politik, er bogen værdifuld læsning for enhver, der er interesseret i udviklingen af regeringspolitik inden for urbefolkningsanliggender. Fra et antropologisk perspektiv er her et eksempel på Shore og Wrights (1977) påmindelse om, at der ikke eksisterer noget simpelt forhold mellem teori og praksis i udarbejdelsen af politiske programmer: Jeg blev fascineret af graden, hvormed særlige personligheder og bureaukratiske strukturer snarere end officielle politiske dagsordener var altafgørende for succeser og fiaskoer i Coombs forsøg på at fremme urbefolkningsinteresser.

Bogens titel er taget fra Coombs advarsel til den liberale premierminister Harold Holt, som i 1967 bad ham være formand for Council for Aboriginal Affairs (CAA – andre medlemmer var Barrie Dexter og W.E.H. Stanner). Coombs' svar til Holt var, at med mindre hans deltagelse skulle tages alvorligt, ville han føle sig „forpligtet til at være meget vanskelig“ (s. 3). Rowse skriver, at det hovedsagelig var på grund af den ufleksible holdning hos andre i regeringen over for det, der lå urbefolkningen på sinde, at Coombs virkelig var nødt til at være meget vanskelig. Bogen sporer, hvordan Coombs gennem hele sin karriere bekæmpede forsøg fra både liberale og arbejderregeringer på at kvæle eller omgå krav fra urbefolkningen, og de initiativer som Coombs selv tog for at fremme muligheder for at „urbefolknings-intelligentsiaen“ kunne definere betingelserne for urbefolkningens sociale udvikling på regional basis. Med dette for øje tilbragte Coombs meget tid med at besøge landområderne for at bevare følingen med lokale indfødte anliggender. Rowse dokumenterer, hvordan Coombs blev bevidst om og kæmpede imod forsøg på at presse regeringen til at udtænke handlingsplaner for urbefolkningens udvikling efter en model, der favoriserede mineudvikling, sådan som det havde været tilfældet med Nabalco ved Yirrkala fra 1963-68 og med Nabarlek og Ranger Uranium minedriftsaftalerne i 1977-78. Coombs kæmpede også imod den voksende tendens til at centralisere urbefolkningspolitik. Dette bragte ham i direkte konflikt med Whitlam Labour-regeringens forslag om at oprette et Department of Aboriginal Affairs i 1973, såvel som med andre organisationer til fremme af urbefolkningsinteresser, såsom The Federal Council for the Advancement of Aborigines and Torres Strait Islanders (FCAATSI) (s. 71, 73) og The National Aboriginal Conference (NAC), som han beskrev som i højere grad et politisk organ end en repræsentant for regionale urbefolkningsinteresser (s. 187).

Coombs selv blev tvunget til at revurdere sit perspektiv på indfødt social velfærd på hvert eneste stadie i sit liv. Som Barry Dexter formulerede det: „han var den levedejorte vedholdenhed. Han modstod nederlag efter nederlag ...; han fik altid noget ud af et nederlag, som han kunne bygge en ny tilgang på“ (Dexter til Rowse 25. juli 1998, forfatterens arkiv. Citeret s. 10). Rowse udforsker en række begivenheder som førte til forandringer i Coombs' perspektiv. Udstedsbevægelsen, for eksempel, hvor „folk stemte med fødderne“ for at flytte væk fra steder som Yirrkala, hvor Nabalco-minen lå, tvang Coombs til radikalt at revurdere det sæt vedtægter for minefinansierede sociale udviklingsprogrammer for urbefolkningen, som han var ved at udarbejde (s. 84). En anden betydelig forandring, der blev sat i gang af Teltambassaden, involverede Coombs' revurdering af de kulturelle og sociale særkender ved de sydlige urbefolkninger (s. 188). Ifølge Rowse gik Coombs ind i urbefolkningspolitik for at fremme urbefolkningernes muligheder for selv at *vælge*, hvilket stod som noget centralt i hans oplyste tilgang til det at regere (s. 6), men Coombs begyndte sit forehavende uden nogen egentlig forstå-

else for urbefolkningssamfundet (se Stanners bemærkninger om Coombs s. 82). Rowse foreslår, at det var Coombs' fleksibilitet såvel som hans vedholdende ønske om at være lydighør over for urbefolkningens stemmer, der gjorde det muligt for ham og andre i CAA at betænke, at kravet om en høj standard i regeringens serviceydelser ikke var uden sammenhæng med urbefolkningens ret til at have en anderledes kulturel identitet (s. 29). Da CAA blev opløst i 1976, blev Coombs forsker ved Center for Resource and Environmental Studies, og i denne egenskab var han i stand til at indtage en mere fri og kritisk holdning til regeringsbeslutninger vedrørende urbefolkningsanliggender. I denne epoke var han rådgiver for udøvelse og ledelse af Northern og Central Land Councils og formand for National Treaty Council.

Gennem hele CAA's levetid var Coombs, Dexter og Stanner nødt til at konkurrere med andre regeringsorganer eller, som under Gorton-regeringen, med den siddende minister for urbefolkningsanliggender, W.C. Wentworth, for at få deres anbefalinger forelagt premierministeren. Rowses katalogisering af de utallige gange, hvor CAA's indstilling blev tilsidesat, giver indsigt i de mekanismer, der påvirker regeringspolitik. Rowse fremsætter den tanke, at Coombs' evne til at mediere mellem regionale urbefolknings-interesser og modsatrettede kræfter inden for regeringen er en hyldest til den særlige evne, Coombs havde udviklet som daglig leder af Department of Postwar Reconstruction til at kanalisere vælgerkredsinitiativer over i regeringens praksis (s. 7). Som udformer af politiske programmer var Coombs kendt for at „søge efter punkter for kreativ fornyelse i en verden af underkuende rutiner“ (s. 14). Denne orientering gjorde det muligt for Coombs at repræsentere urbefolkningssynspunkter på emner som „frit valg“ og „social udvikling“, og befriede ham, som Rowse ser det, for nogle af de begrænsninger, der kendetegnede indsatsen hos andre, der var involveret i indfødt politik. Eksempler er Wentworth, hvis „mangel på dømmekraft“ forkrøblede hans evne til at drage nytte af CAA's rådgivning i urbefolkningsanliggender, den antropologiske rådgiver Paul Albrecht, som „flik-flak-kede“ i sin rådgivning om emner, der vedrørte lokale urbefolknings lokalregeringer, og Fraser-regeringens minister for urbefolkningsanliggender, Ian Viner, som Coombs mente, gav køb på urbefolkningsanliggender, stillet over for pres fra regeringen i sin behandling af Ranger og Narbalek minernes aktiviteter.

Jeg tror, bogen med fordel kunne have haft større opmærksomhed på, hvad de indfødte folk, som Coombs talte og arbejdede med, tænkte om hans politiske virke. For eksempel er et af bogens temaer, at Coombs ved adskillige lejligheder kom i konflikt med visse skikkelser i det landspolitiske urbefolkningssmiljø. Rowse tilskriver denne spænding fraværet af enighed mellem Coombs og prominente personer blandt urbefolkningen om den indfødte „intelligentsias“ rolle i udformningen af politiske programmer. Det ville have været interessant at høre denne „urbefolknings-intelligentsias“ mening om emnet. Vi får at vide, at Coombs, ligesom Whitlam, ofte besøgte Teltambassaden, og at denne begivenhed førte til forandringer i Coombs' forståelse for urbefolkningens rettigheder i byerne, men vi får ingen indsigt fra folk, som var der, i Coombs' engagement med Teltambassadens deltagere. Vi får at vide at Coombs i Lois (senere Lowitja) O'Donahue fandt en allieret i sine forsøg på at prioritere indfødte regeringer på det regionale niveau, men vi får ikke at vide, hvad O'Donahue selv mente om Coombs' engagement på dette område. Rowse understreger, at bogen „er et essay om nationsbyggeriets omskifteligheder, ikke en beretning om de indfødtes handlekraft“ (s. 220). Imidlertid kunne en grundigere medtænkning af indfødtes handlen give den faktiske dokumentation af Coombs' liv

større dybde og perspektiv. Til trods for at man somme tider efterlades med det indtryk, at Coombs' politik vedrørende indfødte anliggender nok så meget var ansporet af nødvendigheden af at respondere på højprofileret indfødt politisk aktion som af interaktioner med relevante indfødte personligheder, giver Rowses bog en værdifuld dokumentation vedrørende karakteren af og begrænsingerne ved én mands oplyste lobbyarbejde for at få indfødte australiere placeret højt i hierarkiet gennem en vigtig og begivenhedsrig periode i australsk historie.

Litteratur

- Rowse, Tim
1993 After Mabo. Interpreting Indigenous Traditions. Carlton, Vic.: Melbourne University Press.
1998 White Flour, White Power. From Rations to Citizenship in Central Australia. Cambridge: Cambridge University Press.
2002 Herbert Cole "Nugget" Coombs. In a Lifetime of Public Service, He Was the Planner of Material Dreams, Shaping a New Australian Society. Time Magazine, 19. oktober.
- Shore, Cris & Susan Wright (eds.)
1977 Anthropology of Policy: Critical Perspectives on Governance and Power. New York: Routledge.

Oversat af Nina Johnsen